

Historisch dagje uit

Beleef het contrast tussen het Nonke Buusjke en de Schinvelderhoeve

U maakt een reis door de tijd. U gaat in Nonke Buusjke terug naar het boerenleven van rond 1900 en ervaart hoe de eenvoud van de arbeid het leven zinvol maakte. Bij de Schinvelderhoeve belandt u in 1385. Daar permitteert u zich de luxe van de adel uit die tijd. Dineren bijvoorbeeld bij het haardvuur, of genieten van een hapje of een drankje op het binnenplein van de kasteelhoeve.

U bezoekt vandaag het museumdorpje Nonke Buusjke en de Schinvelderhoeve. U ervaart op één dag de armoede én de rijkdom van weleer. Tussen de twee bezienswaardigheden is een interessante rondwandeling uitgestippeld waardoor u altijd bij uw startpunt terugkomt. De wandeling leidt u door verschillende soorten natuur. U wandelt door het bos, door velden, holle wegen en langs de Roode beek. U kunt ook met de fiets of de auto gaan. U kunt kiezen waar uw dag begint. Of bij het Nonke Buusjke of bij de Schinvelderhoeve.

NONKE BUUSJKE

Nonke Buusjke is een klein museumdorpje verscholen aan de rand van het bos. Een historisch kleinood dat uniek is voor Nederland.

Het koestert een verzameling Zuid-Limburgse vakwerkhuizen en werkplaatsen uit het begin van de vorige eeuw. Middelpunt is de geheel gerestaureerde vakwerkboerderij. Daaromheen de bijgebouwen als bakhuis, stroopstokerij, timmerwerkplaats, weefhuis, klompenmakerij en schoenmakerij. Alle gebouwen zijn volledig ingericht met authentieke meubels en gebruiksvoorwerpen die rond 1900 op het Limburgse platteland werden gebruikt. Een collectie landbouwwerktuigen uit die tijd voor

de mechanisatie maakt de herinnering aan een voorbije samenleving compleet.

Ook kunt u er genieten van een kopje koffie en een stukje zelfgebakken Limburgse vlaai.

Na uw bezoek aan Nonke Buusjke heeft u de keuze om te voet, met de fiets of met de auto naar de Schinvelderhoeve te gaan.

WANDELING VAN NONKE BUUSJKE NAAR DE SCHINVELDERHOEVE

Deze wandeling is ongeveer 11,5 km lang. Tijdens deze wandeling bezoekt u één van de vijf schansen die de Schinveldse bossen herbergt.

Als u bij Nonke Buusjke de poort uitkomt loopt u naar rechts. Dan meteen weer rechts. U loopt nu op het pad langs Nonke Buusjke. Dit loopt u helemaal af totdat u links van u een houten poort ziet. Deze gaat u niet door maar u houdt rechts aan. U gaat de eerste weg links in. Hier komt u bij de Lammadam. U ziet nu nog resten van wat vroeger de gracht was. Bij nat weer staan ze vol met water.

DE LEIFFARTSHOF - LAMMEDAM

In 1396 werd het leen "verheven" door Lambert

Reijnarts, zoon van een van de drie Schinveldse ridders Reijnart. Het omvatte 40 bunder akker, bos en heide. Deze Leiffartshof die vernoemd is naar de adellijke familie Leiffart van Randerath is ergens in het tweede deel van de 17de eeuw door de Fransen verwoest. De grondvorm van deze schans meet 40 bij 50 meter. Het vermoeden bestaat dat de huidige vorm van de schans uit 1100 a 1200 stamt. Er zijn enkele grote bakstenen gevonden, die waarschijnlijk als fundering gediend hebben. Daar waar de omtrekken van een boerenhuis worden vermoed liggen nu takken opgestapeld. De gracht aan de zuidzijde is smaller en minder diep dan de rest van de gracht. Het lijkt er op dat het water werd afgevoerd via de zuidgracht naar de dieper gelegen noordgracht. De grote kuil binnen de schans zou kunnen duiden op een voormalige bron.

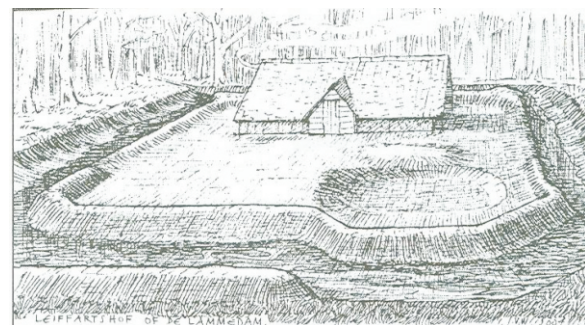
DE LEGENDE VAN DE LAMMEDAM

Talrijk zijn de verhalen over witte gedaantes, en witte wieven, die verweven zijn met oude cultusplaatsen in moerassen en broekland.

Iedereen in Schinveld kent wel de legende van de witte joffer, 'la madame blanche'. Volgens dit volksverhaal zou een

schone jonkvrouw hier op de dag van haar huwelijk met haar jonge gemaal vermoord zijn door een

jaloerse edelman uit omgeving. Volgens de overlevering zou het kasteel toen verbrand zijn en waart haar witte gedaante er sindsdien 's nachts rond....

Na het bezoek aan de Lammadam loopt u terug naar het hoofdpad. Hier gaat u naar links. U negeert de zijpaden en wandelt het bos uit. Uw wandeling gaat langs de bosrand verder.

Weer negeert u de zijwegen. Na de resten van een betonnen schuurtje neemt u op de Y-splitsing het graspad links en volgt u dat pad langs de bosrand. Even verder brengt het pad u weer in het bos.

Op de kruising wandelt u rechtdoor. Op de kruising met het brede bospad slaat u rechtsaf en verlaat u het bos. U wandelt door open veld en op de kruising bij een aangeplant sparrenbosje gaat u naar links. Iets verder, in het bos, negeert u de zijwegen en komt u bij de huizen aan de rand van Schinveld. Aan het einde van de straat, de Heerenweg, steekt u de brede asfaltweg over. Via de fietsroute wandelt u rechtdoor het dal van de Rode Beek binnen. Deze fietsroute volgt u maar kort. Meteen na de camping loopt u rechts langs de afrastering. Aan het einde van de afrastering gaat u rechtdoor naar beneden. Even oppassen, het is een kort steil stukje. Op het bredere pad eventjes naar links en na ± 25 meter rechts het verhard pad inslaan. Dit pad volgt u tot het einde van het dal.

Op de splitsing met de asfaltweg (Mariabergstraat) aan het einde van dit pad loopt u links naar beneden. U passeert de Rode beek en loopt aan het einde van de parkeerplaats naar links. U passeert een modern kruisbeeld bij het tennispark. Voor de vijver en het uitzicht op de kasteelboerderij loopt u eerst naar rechts en dan met de bocht mee naar links. U bent nu aangekomen bij de Schinvelderhoeve of zoals het vroeger heette, Schinvelder Huske.

FIETSEN

U kunt zelf een fietsroute opstellen aan de hand van de knooppunten. Nonke Buusjke ligt bij knooppunt 30a (de poort uit naar rechts, over het veerooster naar links) en de Schinvelderhoeve tussen knooppunt 30 en 33. De Schinvelderhoeve ligt achter het Esso tankstation.

MET DE AUTO van Nonke Buusjke naar de schinvelderhoeve

Met de auto rijdt u het bos uit. Op de eerste kruising in de bebouwde kom gaat u naar rechts en dan weer de eerste weg

links. Deze weg rijdt u helemaal af totdat u niet meer kunt. Dan gaat u naar rechts en dan de eerste weg links. U ziet dan een tankstation liggen en daarachter ligt de Schinvelderhoeve.

MET DE AUTO van de Schinvelderhoeve naar Nonke Buusjke

U rijdt de oprit voor de schinvelderhoeve af en gaat naar rechts. U moet dan even over het tankstation rijden. Dan gaat u weer rechts de Brunsummerstraat in. U kunt nu de bruine bordjes tot aan Nonke Buusjke volgen.

DE SCHINVELDERHOEVE

Wanneer de oorspronkelijke eerste bouw van het 'Schinvelder Huske' plaatsvond, is niet met absolute zekerheid bekend. In de eerste akten in 1385 wordt het genoemd als een 'groot leen' van het Huis van Valkenburg. Het is in ieder geval dus meer dan 600 jaar oud. In 1298 worden de 3 ridders Reynaert van Schinveld genoemd. Zij behoorden tot de voornaamste adel van het graafschap Valkenburg en vochten onder andere mee in de oorlogen tegen de Hertog van Brabant. Nadat hun afstammelingen meegevochten hebben in de oorlog tegen de Hertog van Gulick, worden zij in 1381 beloond met eigen hofsteden, waarover zij leenheer

worden.

Omstreeks 1385 werd de hoeve als "het Leen van Schinveld" overgenomen door Edmond van Heijenhoven. Hij behoorde tot de adellijke familie waardoor de hoeve ook wel "Huis Heijenhoven" genoemd werd, soms zelfs "Kasteel Heijenhoven". Van 1511 tot 1794 mocht de Heer

van Heijenhoven zelfstandig rechtspraak plegen op het gebied van eigendoms- en pachtzaken. De komst van de Fransen in 1794 maakt hier een einde aan.

In 1625, tijdens de 80 jarige oorlog werd de hoeve als legerplaats gebruikt voor Spaanse soldaten.

We maken een sprong naar de 20e eeuw. De laatste landbouw familie die op de hoeve woonde was de familie

Spiertz. Als gevolg van de ruilverkaveling vertrok deze familie in 1968, maar zij exploiteerde het boerenbedrijf nog tot 1972.

Na enige jaren van leegstand, van 1979-1985, werd de hoeve gerestaureerd door de zorg van de kastelenstichting. In 1987 komt zij weer in particuliere handen. Het nog oudst bestaande deel van de hoeve is de kelder.

In 1994 krijgt de hoeve de huidige bestemming van restaurant. Deze kasteelboerderij is nu een hotel en restaurant. U kunt er genieten van een grote en kleine kaart. Loop er gerust eens binnen. Het hele jaar door zijn er verschillende exposities.

WANDELING VAN DE SCHINVELDERHOEVE NAAR NONKE BUUSJKE

Verlaat de Schinvelder Hoeve richting het tankstation. Aan het einde van onze oprit even naar rechts. U steekt de Brunsummerstraat over, gaat naar links richting rotonde.

Hier neemt u de tweede afslag naar rechts (afslag Merkelbeek).

Volg deze weg tot aan de kruising.

U steekt hier over en gaat rechtdoor de Grachtweg in.

Deze holle weg volgt u. U komt boven langs een boerderij (rechts van u) en gaat dan weer bergaf. Bij een splitsing met grote knotwilgen gaat u rechtsaf. Deze weg blijven volgen tot aan de volgende splitsing. Hier gaat u rechtsaf. U loopt Etzenrade binnen en bij de T-splitsing gaat u rechtsaf en meteen weer linksaf. Deze laan blijft u volgen tot aan het bruggetje over de Roode Beek. Voor u ligt de Etzenrather Mühle met daarachter het Wildpark.

Na het bruggetje gaat u naar rechts. Dit pad langs de beek blijft u volgen. Onder de brug door, rechts aanhouden. U komt aan de openbare weg en steekt hier over. Het gaat verder langs de Roode Beek tot aan het tweede bruggetje. Hier gaat u rechtsaf, fietsknooppunt 33a volgen. U wandelt door het Gangelter Bruch en langs het zweefvliegveld. U loopt tussen de gebouwen van het zweefvliegveld en de boerderij Leiffenderhof door. U volgt knooppunt 30a. Bij het knooppunt aangekomen, loopt u nog een stukje door. Eerste weg rechts en u bent bij het Nonke Buusjke aangekomen.

We zijn aan het einde gekomen van ons historisch dagje uit. Hopelijk heeft u er van genoten.

Graag tot ziens,

namens de medewerkers van Nonke Buusjke en de Schinvelderhoeve.